

Arvamuse avaldamine füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse eelnõu (575 SE) kohta

Lugupeetud Marek Jürgenson!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Riigikogu õiguskomisjoni võimaluse eest avaldada arvamust füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse 575 SE kohta. Järgnevalt esitame oma kommentaarid ja ettepanekud viidatud eelnõu kohta.

1. Äriseadustiku muudatused

Eelnõu § 86 punkt 4 täiendab äriseadustiku § 180 lõiget 5¹ esimese lausega järgmiselt:

„Kui osaühingu majandusolukord on halvenenud ja maksejõuetuse tekkimine tulevikus on tõenäoline, peab juhatus astuma samme majanduslike raskuste ületamiseks, oma likviidsuse taastamiseks, kasumlikkuse parandamiseks ja jätkusuutliku majandamise tagamiseks, sealhulgas kaaluma saneerimisavalduse esitamist.“

Eelnõu paneb samasisulise kohustuse ka aktsiaseltsi juhatusele (eelnõu § 86 punkt 5), täisühingu seaduslikele esindajatele (eelnõu § 86 punkt 2), sihtasutuse juhatusele (eelnõu § 80), mittetulundusühingu juhatusele (eelnõu § 75) ning tulundusühistu juhatusele (eelnõu § 83).

Kaubanduskoja hinnangul tekitavad viidatud muudatused ebaselgust ning toovad praktikas kaasa mitmeid küsimusi. Näiteks jääb ebaselgeks, milline vastutus kaasneb juhatusele, kui ta rikub uut kohustust. Samuti võivad tekkida küsimused, et millist seaduses sätestatud kohustust peab juhatuse liige täitma ja millises järjekorras. Näiteks tuleneb äriseadustikust juhatuse kohustus esitada pankrotiavaldus, kutsuda kokku osanike koosolek, kui osaühingu netovara langeb alla seaduses sätestatud miinimumi ning tsiviilseadustiku üldosa seadusest tuleneb juhatuse liikmete üldine hoolsuskohustus. Kui eelnõu lisab juhatusele täiendavaid hoolsuskohustusi, siis toob see kindlasti kaasa segadust.

Lisaks juhime tähelepanu sellele, et eelnõus sisalduvad äriseadustiku muudatused ei ole seotud füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse eelnõuga. Seetõttu on mõistlik jätta need muudatusest praegusest eelnõust välja ning soovi korral kaaluda nende muudatuste lisamist edaspidi eraldi seaduseelnõusse. Meile teadaolevalt ei ole Justiitsministeerium lõpule jõudnud ühinguõiguse revisjoniga ning seetõttu oleks mõistlik eelnõus sisalduvad muudatused lisada eelnõusse, mis on järgmiseks etapiks ühinguõiguse revisjonis. Seega peame igati vajalikuks, et eelnevalt kirjeldatud

muudatuste osas toimuks täiendav sisuline arutelu ja neid muudatusi ei võetaks vastu füüsilise isiku maksejõuetuse seaduse raames.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume eeltoodud põhjustel jätta eelnõust välja §-d 75, 80, 83 ja 86.

2. Füüsilisest isikust võlgniku võlgadest vabastamine

Eesti Advokatuuri äriõiguskomisjon on väga õigesti välja toonud probleemi, et esineb juhtumeid, kus füüsiline isik läbib pankrotimenetluse ning sellega kaasneb olukord, kus füüsilise isiku vara on realiseeritud, kuid võlad on endiselt üleval. Sellises olukordades ei anta üldreeglina ka füüsilisest isikust võlgnikule teada, et tal on võimalik võlgadest vabaneda ning võlgnikul endal ei pruugi selleks olla piisavalt teadmisi.

Probleemi lahendamiseks või vähemalt leevendamiseks toetame Eesti Advokatuuri äriõiguskomisjoni ettepanekut, mille kohaselt tuleb pankrotimenetluse korral automaatselt algatada võlgniku kohustustest vabastamise menetlus või vähemalt tuleb seda valikut võlgnikule pakkuda ning võlgnikul oleks õigus sellest pakkumisest kirjalikult keelduda.

Loodame, et Riigikogu õiguskomisjon peab võimalikuks Kaubanduskoja ettepanekuid arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Koostanud: Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070